

'95 stellingen over het humanisme!

Christendom en Verlichting, secularisme en vrijzinnigheid'

*Ignace Demaerel, uitgeverij Boekscout.nl, Soest, 2017, 234 p.,
ISBN 978-94-022-3915-7*

PROMOTIETEKST

Onze westerse maatschappij is verregaand geseclariseerd sinds de Verlichting en de Franse Revolutie: het christendom als heersende levensbeschouwing is van haar troon gestoten. Maar wat is in de plaats gekomen? Het humanisme heeft de mens op deze troon geplaatst, en hij bepaalt nu autonoom waarden en normen, doel en zin. Maar biedt het vrijzinnige humanisme echt een volwaardig alternatief voor de christelijke religie? Is het écht rationeel, kritisch en wetenschappelijk zoals het beweert? Wetenschap is natuurlijk schitterend om materiële levenscondities te verbeteren, maar ook om zingeving en morele waarden te bepalen en geluk te creëren? Kan je zomaar 'God' uit 1500 jaar Europese beschaving wegknippen alsof alle rest hetzelfde zou blijven? En is een god-vrije samenleving dat wat Erasmus, de prins der humanisten, voor ogen had? Humanisme is begonnen als een (christelijk!) pleidooi voor meer 'menslievendheid', maar is geworden tot een heuse ideologie die een heel antireligieus, militant en intolerant gezicht kan aannemen. Het verkondigt 'Ik geloof in de mens', maar wat dat precies inhoudt, blijft erg onduidelijk. Kan je zomaar elk mens zijn eigen waarden en regels laten bepalen zonder dat een samenleving uit elkaar valt in morele anarchie? Waarom zien we dan zulke spirituele bloedarmoede en nihilisme in onze post-christelijke beschaving? Krijgt de mens echt méér waarde wanneer God wordt weggehaald, of is juist het fundament onder zijn waardigheid weggebroken? En is God écht de oorzaak van alle oorlogen en bloedvergieten, of juist de mens (die Hem voor zijn kar spant)? Het pleidooi voor een strikt seculiere maatschappij als garantie voor vrede is gevaarlijk naïef: kan een 100% mensengemaakte maatschappij niet evengoed ontsporen in een nachtmerrie? Dit boek heeft nergens de bedoeling mensen aan te vallen, maar het wil kritisch de humanistische principes en vooronderstellingen op de rooster leggen, en hoopt hiermee een inhoudelijk debat aan te zwengelen zonder taboes.